

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/90/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8811207866
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kupková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8811207866.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o. Údernícka 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o. Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843 proti odporcovi R. E., nar. X.X.XXXX, bytom X. XXX, občanovi SR, za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu spotrebiteľa HOSS, Važecká 16, Prešov, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 1656,75 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu vo Vranove nad Topľou č.k. 4C/54/2012-48 zo dňa 5.6.2012 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o o trovách konania vedľajšieho účastníka.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil. Odporcovi trovy konania nepriznal. Uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania vo výške 187,20 eur na účet zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Igora Šafranka, advokáta do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

V rozhodnutí vychádzal zo zistenia, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 1656,75 eur s príslušenstvom od 18.5.2007 do zaplatenia, (po čiastočnom späťvzatí návrhu v časti úroku z omeškania zo dňa 17.10.2011). Keďže navrhovateľ zobral svoj návrh na začatie konania späť pred prvým pojednávaním vo veci samej, konanie podľa § 96 ods. 1 O.s.p. zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. S ohľadom na späťvzatie návrhu žalobcom konštatoval, že napriek tomu, že navrhovateľ zaviniel zastavenie konania, odporcovi náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, lebo zo spisu zistil, že mu v konaní žiadne trovy nevznikli. V konaní sa na strane odporcu zúčastnil vedľajší účastník, ktorý prostredníctvom právneho zástupcu vyčíslil trovy právneho zastúpenia. Pri hodnote peňažnej pohľadávky vo výške 1656,75 eur podľa § 146 ods. 2, veta prvá O.s.p. vznikol vedľajšiemu účastníkovi nárok na náhradu trov konania vo výške 187,20 eur, pretože navrhovateľ späťvzatím návrhu zaviniel zastavenie konania. Priznané trovy právneho zastúpenia v odôvodnení uznesenia špecifikoval za 2 úkony právnej služby (prevzatie a prípravu a podaný odpor z 29.3.2012) podľa § 14 ods. 1, písm. a), b,) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb po 71,37 eur za úkon (§ 10 ods. 1 cit. vyhl.), režijný paušál za 2 úkony vykonané v roku 2012 vo výške po 7,63 eur a 20% DPH v sume 31,20 eur. Do základu pre výpočet odmeny za jeden úkon právnej služby okrem istiny vo výške 1656,75 eur nezahrnul kapitalizované úroky, ktoré požadoval vedľajší účastník z dôvodu, že kapitalizované úroky nemožno zahrnúť do tarifnej hodnoty pohľadávky. Úroky z omeškania sú iba príslušenstvom pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Obč. zák., pričom za tarifnú hodnotu pre výpočet ceny úkonu právnej služby vyhláška považuje iba výšku peňažného plnenia, cenu veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí

právnej služby. Za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku. Ustanovenie § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. hovorí o hodnote pohľadávky a nie aj o hodnote príslušenstva pohľadávky. Ak by základom pre výpočet odmeny mala byť aj hodnota príslušenstva, musel by to zákonodarca v ustanovení § 10 ods. 2 cit. vyhlášky výslovne uviesť. Tarifnou hodnotou je iba hodnota uplatnenej peňažnej pohľadávky. V tomto smere poukázal aj na právny názor vyslovený v uzneseniach Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co 31/2012 a 9 Co 59/2012. K názoru navrhovateľa, že v predmetnej veci je potrebné použiť vo vzťahu k náhrade trov konania vedľajšieho účastníka ustanovenie § 150 O.s.p. uviedol, že s jeho názorom nesúhlasí. Vyslovil názor, že v danom prípade konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia nedochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov a k nehospodárnosti konania. Poukázal na ustanovenie § 3 ods. 4 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Vedľajší účastník na strane odporcu vstúpil do konania s cieľom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy odporcu a aj vedľajší účastník má právo na náhradu trov konania pokiaľ bol zastúpený advokátom.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa, do výroku o priznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi, včas podal odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok uznesenia súdu prvého stupňa tak, že náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi neprizná. Nestotožnil sa s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorým priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. Podľa neho v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. V odvolaní poukázal na skutočnosť, že cieľom Združenia na ochranu spotrebiteľov HOOS (ďalej Združenie) je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícií vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods. 2 O.s.p. Nakoľko zákon pripúšťa vstup vedľajšieho účastníka do konania, navrhovateľ sa nemôže brániť proti vstupu združenia do konania za účelom ochrany spotrebiteľa, avšak nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Právne zastúpenie Združenia považoval za nadbytočné, nehospodárne, neplniace svoj účel a skutočnosť, že združenie sa necháva zastúpiť, považuje za špekulatívne. Zastáva názor, že rozhodnutie o náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi za prevzatie a prípravu právneho zastúpenia je podľa neho nepreskúmateľné, nakoľko z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejme, akým spôsobom sa právny zástupca oboznámil so spisovým materiálom. Je toho názoru, že nedošlo k naplneniu podstaty úkonu právnej služby - príprava a prevzatie právneho zastúpenia, pretože právny zástupca nemal k dispozícii návrh na začatie konania. Konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému zvyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania a na túto skutočnosť mal súd prvého stupňa prihliadať a aplikovať zákonné ustanovenie § 150 O.s.p. Poukázal aj na to, že rozhodnutie za úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia je nepreskúmateľný, nakoľko z rozhodnutia nie je zřejmé, akým spôsobom sa právny zástupca oboznámil so spisovým materiálom. Vyjadrenia právneho zástupcu sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach (len vpisovanie do kontextu).

K odvolaniu navrhovateľa sa vedľajší účastník písomne vyjadril a žiadal uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti potvrdiť ako vecne správne. K odvolacím námietkam, zameraným voči nemu uviedol, že podľa § 93 ods. 4 O.s.p. má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania, koná však iba sám za seba. Právo na zastupovanie má z rovnakých dôvodov, z akých ich má aj navrhovateľ. Považuje za absurdné, ak navrhovateľ, ako účastník konania zastúpený advokátom, upiera právo na zastupovanie advokátom inému účastníkovi. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc je možné odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy. Vedľajší účastník, ako občianske združenie zložené prevažne z laikov v oblasti práva, ktoré je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť aj v súdnych konaniach oprávnené záujmy spotrebiteľov, má právo vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „ rovnosti zbrani“. Vstupom vedľajšieho účastníka do konania sa navrhovateľ zrazu v súdnych konaniach začína ocitať v postavení, v ktorom nachádza rovnocenného partnera v riešení právnych otázok súvisiacich s prebiehajúcimi spormi, pretože samotní spotrebiteľia sa nedokážu náležite brániť. K otázke, že vedľajší účastník má právo na náhradu trov konania poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 5 Cdo 71/2010 z 9.6.2010. Konanie bolo zastavené po tom, čo vzal žalobca žalobu späť v celom rozsahu a to až po jeho vstupe do konania. Stalo sa to v dôsledku jeho aktivity. Jeho účasť v konaní bola pre spotrebiteľa efektívna v zmysle cieľov a účelu, na ktorý je združenie založené. Svojou činnosťou naplňa vysoké ciele politiky EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa (čl. 169 Lisabonskej zmluvy, čl. 38 Charty základných práv EÚ, príslušné smernice EÚ, rozsudky Súdneho dvora EÚ, vnútroštátnu právnu úpravu, najmä zákon o

ochrane spotrebiteľov. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C 279/09, z ktorého vyplýva, že združenie na ochranu spotrebiteľa má právo na advokáta a aj na náhradu trov konania. Zároveň dal do pozornosti aj novelizované znenie § 137 O.s.p. Pre postup podľa § 150 O.s.p. nie sú splnené zákonné podmienky a návrh žalobcu na jeho aplikáciu za paradoxný. K namietanému úkonu - prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom uviedol, že tento úkon musel logicky vykonať, keď sa stal vedľajším účastníkom v konaní. Písomné podanie na súd vo veci samej uplatnil po oboznámení sa so žalobou a prílohami a úkon písomného podania na súd vo veci samej spočíval v podanom odpore. Ohľadne priznania náhrady trov vedľajšiemu účastníkovi titulom právneho zastúpenia poukázal na celý rad rozsudkov krajských súdov.

Odporca sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka písomne nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu, v akom bolo napadnuté, t.j. iba vo výroku o priznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi, spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Ostatné výroky neboli odvolacím súdom preskúmané, nakoľko neboli odvolaním napadnuté a nadobudli právoplatnosť (§ 206 ods. 2,3 O.s.p.)

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie sa odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť jeho trovy.

Podľa § 93 ods. 2 až 4 veta prvá O.s.p. ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi, alebo proti odporcovi, zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa). Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníka súd rozhodne len na návrh. V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba.

K zastaveniu konania môže dôjsť v dôsledku procesného zavinenia niektorého účastníka. Ak navrhovateľ vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2, druhá veta O.s.p. z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, preto je povinný hradiť trovy konania odporcovi.

Je otázkou, či v takomto prípade má žalobca povinnosť hradiť trovy aj vedľajšiemu účastníkovi. Z ustanovenia § 93 ods. 2 až 4 O.s.p. vyplýva, že postavenie vedľajšieho účastníka je rovnaké ako u účastníka konania a tento má rovnaké práva ako účastník konania, pričom koná sám za seba. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ mu v súvislosti so vstupom do konania, aj v prípade zastavenia konania zavineneho žalobcom, vznikli trovy konania, má aj vedľajší účastník právo na náhradu účelne vynaložených trov konania podľa § 146 ods. 2 O.s.p. Námietku žalobcu o neúčelnosti využitia právnych služieb advokátov Združením na ochranu spotrebiteľov HOOS a tým aj neúčelnosť vzniku trov považuje odvolací súd za nedôvodnú.

Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z článku 47 ods. 2 Ústavy SR, v zmysle ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi verejnej správy od začiatku konania a to za podmienok ustanovených zákonom.

Trovy právneho zastúpenia treba považovať v každom prípade za účelne vynaložené a toto právo patrí aj vedľajšiemu účastníkovi. Občianske združenie je zložené prevažne z laikov v oblasti práva, ktoré je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť v súdnych konaniach oprávnené záujmy spotrebiteľov, má právo vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosťí zbraní“. Aj keď neprijateľnosť zmluvných podmienok a posudzovanie nekalých obchodných praktík vyhodnocuje súd ex offio v zmysle hmotného práva a judikatúry Súdneho dvora EÚ, nemôže účastníka poučiť o hmotnom práve,

napr. o premlčaní, prípadne mu dávať návody k náležitej právnej argumentácii proti dodávateľom. Vstupom vedľajšieho účastníka do konania sa žalobca v spotrebiteľských veciach sa zabezpečí rovnosť účastníkov v konaní.

Odôvodnenosť priznania trov vedľajšiemu účastníkovi vyplýva aj z novelizovaného znenia ustanovenia § 137 O.s.p. s účinnosťou od 1. 1. 2012, doplneného novelou č. 332/2011 Z.z. Novelizovaná úprava dopadá aj na právnické osoby, ktoré v súlade s právnymi aktami EÚ sú aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov aj vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa.

Odvolačný súd je toho názoru, že kvalifikované právne zastúpenie tohto Združenia spĺňa účel zákona o ochrane spotrebiteľov, ktorí požívajú zvýšenú ochranu podľa právneho poriadku. Práve z dôvodu kvalifikovaného právneho zastúpenia a vznesenia námietky premlčania došlo vo veci k späťvzatiu žaloby ešte pred prvým pojednávaním a spotrebiteľovi bola teda týmto úkonom poskytnutá účinná právna ochrana. Neopodstatnenou je aj námietka žalobcu o priznaní trov právneho zastúpenia za úkon, prevzatia a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom. Za úkon prevzatia a prípravu zastupovania, vrátane prvej porady s klientom u vedľajšieho účastníka, v danom prípade je potrebné považovať vstup vedľajšieho účastníka do konania, spojený s pokynom klienta a zistenie existencie živej spotrebiteľskej veci na súde, zistenie dodávateľa, ktorý žalobu podal vrátane súvisiacich administratívnych a daňových evidencií a písomný vstup do konania.

So zreteľom na uvedené, odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka ako vecne správne.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešným účastníkom, preto nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovaný ani vedľajší účastník si náhradu týchto trov neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.